

Ystads kommun

Samrådsmöte med Byalagsrådet 2023-12-04

Tid: måndagen den 4 december 2023, kl. 15.00 – 17.00

Plats: Sessionssalen, Nya Rådhuset, Ystad

Deltagare:

Henning Wittmeyer, ordförande byalagsrådet

Stefan Jönsson, Bussjöbygdens byalag

Tommy Olsson, Bussjöbygdens byalag

Stig-Arne Johansson, Glemmingebro byalag

Susanne Durlind, Glemmingebro byalag

Ingegerd Råberg, Kåseberga byalag

Amie Söderkvist, Kåseberga byalag

Peter Stålhammar, Köpingebro byalag

Per-Ola Westerdahl, Köpingebro byalag

Bengt Olhagen, Löderup byalag

Anne-Maj Bondesson, Sjörup Vallösa byalag

Petra West Stenkvis, Snårestad byalag

Lena Oske, Stora Herrestad byalag

Marie Lundberg, Svarte byalag

Anders Karlgren, Svarte byalag

Grethe Lindhe, Kabusa byalag

Ystad kommun:

Paula Nilsson, ordförande Kommunstyrelsen

Gunilla Andersson, 1:a vice ordförande Kommunstyrelsen

Kevin Rasmussen, 2:a vice ordförande Kommunstyrelsen

Sofia Öreberg, Samhällsbyggnadschef

Moa Larsson, förvaltningskoordinator

Jörgen Nilsson, säkerhetssamordnare

Therese Waldehov, landskapsarkitekt

Övriga

Melissa Nyström, projektledare Sjöbo kommun (medverkar digitalt)

Ystads kommun

Information om Leader-projektet Från ödehus till drömhushus och levande landsbygd.

Ystads kommun har tidigare informerat byalagsrådet om kommunens ödehusinventering och Byalagsrådet har efterfrågat en återkoppling. Tillsammans med Tomelilla och Sjöbo kommuner ingår Ystad i Leader-projektet Från ödehus till drömhushus och levande landsbygd. Melissa Nyström, projektledare presenterar det pågående arbetet.

- Det finns idag ingen tydlig definition av vad ett ödehus är men generellt handlar det om att hus står tomma och inte nyttjas. Fastighetsägaren kan bo utomlands eller så är det ett sommarhus som glömts bort.
- Syftet med projektet är att ödehusen ska användas i högre grad än vad de gör idag samt att skapa en medvetenhet och förståelse för varför husen står tomma.
- Genom projektet hoppas man bidra till hållbar utveckling genom att använda befintliga resurser, skapa bostäder på redan nyttjad mark samt att möjliggöra för bostäder på landsbygden och därigenom behålla service.
- Det finns utmaningar i projektet i att hitta den rätta ägaren, till exempel i de fall det är ett dödsbo. Anledningarna till att personer inte vill sälja av sin fastighet kan vara att det finns emotionella kopplingar till fastigheten eller att man inte vill ha nya grannar.
- Många av dem som kontaktas har trott att husen är i mycket bättre skick än vad de faktiskt är. Förståelsen för vad som händer när man inte tar hand om fastigheterna är ganska bristfällig.
- Hittills har projektet fokuserat på att inventera vilka ödehus som finns. I Ystad fick allmänheten tipsa om tänkbara ödehus. I Tomelilla och Sjöbo har man i stället arbetat med kartläggning utifrån sophämtning m.m. I Ystad finns idag 6 aktuella fastigheter inom projektet. Några av de ödehus som kom in via tips visade sig inte vara öde.
- Inom projektet kan man inte sälja fastigheterna men genom ett kontaktnät med mäklare och banker kan man stötta och inspirera ägarna i att gå vidare till beslut om hur fastigheten ska användas vidare. Idag finns två hus ute till försäljning.
- Framöver kommer projektet innehålla workshops och seminarier för att hitta nya sätt att fundera över problematiken med ödehusen. Projektet kommer pågå till sista november 2024 och kommer avslutas med en fotoutställning.

Återkoppling om Effektiv samordning för ökad trygghet

Jörgen Nilsson, säkerhetssamordnare på Ystads kommun har tidigare besökt byalagsrådet för att informera om projektet Effektiv samordning för ökad trygghet. Byalaget har efterfrågat en återkoppling om projektet. Vid tidigare tillfälle uppmuntrades byalagsrådet och byalagen att som byalag eller enskild anmäla sig som informatörer inom projektet.

- Genom EST samlar kommunen in information om trygghetsläget i hela kommunen. I nuläget är rapporteringen begränsad från byarna. Idag finns det 27 informatörer i kommunen och det finns inga begränsningar i om det är en stor eller liten verksamhet som rapporterar.

Ystads kommun

- Om man anmäler sig som informatör delar man kontinuerligt information om trygghetsläget i sitt närområde. En grupp bestående av Jörgen, polisen och fältarbetare, sätter ihop en lokal lägesbild som man får ta del av när med och rapporterar.
- Det som har ändrats sedan sist Jörgen berättade om arbetet är att kommunerna fått ett större ansvar för det trygghetsskapande arbetet. Kommunen ska rapportera till MSB och man vill att kommunen ska jobba långsiktigt

Inspel:

- Henning påpekar att sist Jörgen besökte byalagsrådet var deras förslag att man skulle använda sig av kommunens felrapporteringssystem. Jörgen svarar att den metod som de arbetar efter som är lagstadgad och att de därför har ett eget system för trygghetsfrågor. En deltagare uppmärksammar också att man inte får återkoppling på samma sätt i felanmälanssystemet.
- En annan mötesdeltagare påpekar att det är svårt att ha överblick över vad som händer i en hel by och att det därför är svårt att ta på sig uppgiften.
- En tredje mötesdeltagare påpekar att man i många områden redan arbetar med grannsamverkan där man rapporterar till polisen. Jörgen svarar att om man rapporterar inom grannsamverkan kommer informationen också till kommunen.
- Ett sista inspel kommer från en mötesdeltagare som menar att den samlade rapporten bör vara intressant för alla och att fler säkert skulle vilja ta del av den. Jörgen svarar att ska man få en lägesrapport så får man också bidra genom att vara informatör.
- Är man intresserad av att vara informatör för sitt närområde inom projektet kan man höra av sig till Moa, på moa.a.larsson@ystad.se, så vidarebefordrar hon det till Jörgen.

Nästa års budget för Samhällsbyggnadsbidraget

Henning Wittmeyer, ordförande i byalagsrådet presenterar en önskad avsiktsförklaring från Ystads kommun beträffande medel till landsbygden. Han betonar att han är medveten om att budgetramarna redan är satta för 2024. Samma begäran om avsiktsförklaring om 1 promille målet har visats på samrådsmötet under 2019.

- Henning har tittat på befolkningsstatistik från 2018, då bodde 35 % utanför Ystad stad. Med antagandet att den del av kommunalskatten som går till Ystads kommun är i proportion till antalet invånare betydde det att 525 millioner kronor kom från dem som bodde utanför Ystads stad. Om en 1 promille av detta skulle gå tillbaka till byalagen i form av driftspengar skulle det motsvara 525 tusen kronor.
- Henning påpekar att driftsmedlen är en hävstång till vad byarna kan genomföra. Han menar att mycket kan göras med ideella krafter men inköp av materiel och maskinhyra kräver medel. Genom sådana ideella arbetsinsatser kan en by svetsas samman. De investeringar som Ystad kommun gör på landsbygden görs ofta med Ystad kommuns personal eller genom upphandling och är mycket dyra i jämförelse med byalagens ideella kostnader.
- Investeringarna har de senaste åren legat kring 1,5 millioner kronor inom projektet Fokus på byarna eller för de riktade satsningar för landsbygden. Driftsmedel i form av samhällsbyggnadsbidraget har ökat från 0,1 mnkr till 0,2 och sedan tillbaka till 0,1 under 2023. Villkoren för att få tillgång till dessa medel har ändrat under åren. I Fokus på

Ystads kommun

byarna skulle kommunen ha rådigheten över marken och åtgärderna, som byalagen kunde ansöka om, skulle inte öka kostnaderna för drift och underhåll. För riktade satsningar på landsbygden ska kommunen fortsatt ha rådighet och kommunen identifierar också åtgärder utifrån bland annat inspel på byaträffar. Det omfattar att nu står kommunen också för driftskostnader. För Samhällsbyggnadsbidraget krävs bland annat att byalaget har rådighet över marken, och att byalaget tar eget ansvar för såväl genomförande som framtida skötsel - vilket innebär att det inte kan vara på kommunens mark.

- Byalagsrådet önskar följande:
 - Att byalagen kan ansöka om både investeringsbidrag och samhällsbyggnadsbidrag. Det betyder att byalagen vill kunna söka investeringsmedel även utan att ha en byaträff samt att byalaget står för genomförandet av investeringen.
 - Vid investeringar på ett objekt som inte kommunen äger vill byalagen genom avtal kunna ge kommunen rådighet över objektet för en avtalad tid.
 - För varje investering eller annan åtgärd finansierad av kommunen ska avtal skrivas som specificerar om något behöver underhållas av byalagen. Byalagsrådet tycker inte att det är acceptabelt att underhållet sköts av kommunen för investeringar i staden, där kommunen äger marken, men att byalagen ska sköta underhållet på landsbygden på kommunens mark. Byalagsrådet menar att Ystad kommun nu i efterhand försöker ålägga byalagen ett stort ansvar för underhållet. Byalagsrådet ifrågasätter om detta stämmer med kommunallagen om likaberättigande. Om det är möjligt och lämpligt kan i vissa fall kommunen avtala att underhållet görs i byalagen mot en rimlig ersättning.
 - Öka samhällsbyggnadsbidraget (driftsmedel), på sikt till 1 promille av skatteunderlaget från landsbygden.

Inspel:

- Gällande de skötselåtgärder som byalaget nu har fått förtydligt påpekar Sofia att detta var premissen under projektet Fokus byarna, vilket kommunicerades skriftligt till byarna vid ansökningsprocessen. Då möjliggjordes investeringar som är lite extra, just för att möjliggöra mer i byar, där motsvarande finns inte i stan.
- Sofia fortsätter med att påpeka att de riktade investeringsmedel som fått en ny process och form har tillkommit i samråd med byalagsrådet. I processen har man släppt att byalagen ska ta hand om driften och då är det kommunen som bedömer vad som är relevant att satsa på utifrån inspel på byaträffarna.
- Flera byalag påpekar att det aldrig skrivits avtal om skötseln vilket innebär att informationens inte förts över mellan olika ordföranden i byalaget. När investeringarna inte tagits omhand innebär det stora omkostnader att plötsligt få ansvar för skötseln.
- Sofia håller med om att det historiskt varit otydligt, men satsningar har gjorts av välvilja och vid tidpunkten var premisserna kända. De utskick som nu gjorts har varit i syfte att tydliggöra ansvarsfördelningen.
- Sofia betonar att budskapet från byalaget gått fram och förvaltningen är beredda att se över hur ansvaret kan fördelas. Ett alternativ framåt kan eventuellt vara att använda de riktade investeringsmedel för landsbygden till att reinvestera i det som redan har byggts. På motsvarande vis används till exempel årliga investeringsmedel för lekplatser eller

Ystads kommun

parker främst till att reinvestera i det som redan finns. Tills vidare gäller dock det som är skickat till byalagen.

- Paula och Kevin tackar för Hennings medskick till budgetarbetet.

Återkommande kollektivtrafikfrågor

Moa Larsson berättar om aktuella kollektivtrafikfrågor.

- I Tågtrafiken så är det fortsatt problem med inställda tåg och punktlighet.
- Trafikverket arbetar med trädsäkring av Österlenbanan för att slippa stänga av banan när det blåser mycket. Trädsäkringen pågår men har enligt Skånetrafiken blivit försenad, den förväntas vara färdig under 2024.
- Den 10 december ändras Skånetrafikens tidtabell och då kommer även tågtidtabeller beröras vilket beror på ombyggnation av Svedala station. Det innebär byte med viss väntetid i Ystad för resenärer mellan Simrishamn och Malmö.
- Även många bussar (regionbussar och stadsbussar) får nya tider vilket innebär generell sämre passning mellan tåg och vissa bussavgångar eftersom Ystadbanan och Österlenbanan inte har synkroniserade tider. Nya tidtabeller samt generell information finns på Skånetrafikens hemsida.
- Förändringen av tidtabellen innebär att högstadieläverna i Ystads kommunala grundskolor som åker tåg från Köpingebro till Ystad kommer för sent till sina skolor på morgonen mellan tisdag och fredag. Därför har Ystads kommun satt in särskild skolskjuts för de här eleverna dessa dagar.
- Kollektivtrafiknämnden i Region Skåne har fattat beslut om två områden för pilotprojektet Plusresa, dels Svalövs kommun, dels Sjöbo kommun, med möjlighet för vissa områden i Ystads och/eller Tomelilla kommuner. Ett första möte har hållits kring vilket område som ska omfattas. Ystads kommun är inte uteslutet än, men det lutar mer åt ett område norr om Sjöbo och Tomelilla tätorter. Piloten ska pågå i ett år och fokus är att testa olika lösningar för flexibelt resande på landsbygden.

Information om pågående landsbygdsinsatser

Moa Larsson och Therese Waldehov informerar om pågående landsbygdsinsatser

Landsbygdsinvesteringar 2023

Therese Waldehov, landskapsarkitekt, informerar och visar bilder på de investeringar som genomförts under året inom ramen för riktade satsningar för utveckling av landsbygden.

Kåseberga: Åtgärd med elektroniska parkeringsskyltar är genomförd. Tyvärr fungerar de funkarn inte.

Löderup: Åtgärd för komplettering med solskydd på lekplatsen är beviljad. Hur åtgärden ska genomföras har inte landat då det är svårigheter med många ledningar i marken. Förslag finns att i stället bygga ett lekhus. Dialog förs med byalaget.

Sövestad: Skateramp/ kick-ramp är invigning med skolan och över 100 elever kom. Rampen används flitigt. Platsen runt omkring är asfalterad för att på sikt kunna utvecklas mer.

Ystads kommun

Bjäresjö: Skissande pågår i dialog med byalaget för en ny mötesplats, troligtvis i form av en pergola.

Glemmingebro: Upprustning av lekplatsen pågår med grävning och rivning av den befintliga lekplatsen. Dock behöver det sättas på paus på grund av kylan.

Inspel:

- Svartes byalag påpekar att det inte finns någon lekplats i hela västra Svarte. Byggbolaget Granitor har menat att det är samfälligheternas sak, vilket skapar konflikter i området. Sofia svarar att man från kommunens sida bara kan beklaga att informationen från Granitor varit otydlig i samband med att de sålt bostäder, där fastighetsägarna samtidigt blir delägare i samfälligheter.
- Kevin undrar om man har tagit hänsyn till att byalaget använder vatten från det gamla stationshuset i Glemmingebro ifall det ska säljas. Sofia svarar att det ligger på samhällsbyggnadsnämnden att ta beslut om huset ska säljas.

Samhällsbyggnadsbidraget 2024

- Innan jul kommer byalagen få ut information och ansökningsblanketter om samhällsbyggnadsbidraget 2024, under förutsättning att medel avsätts i samhällsbyggnadsnämndens internbudget. Upplägget kommer vara samma som tidigare år. Sista ansökningsdag är den 18 februari.
- Redovisning av hur årets bidrag använts ska skickas in till kommunen innan årsskiftet till sam@ystad.se, skriv samhällsbyggnadsbidrag i ämnesraden.

Landsbygdspriset 2024

- En ny nomineringsperiod för Landsbygdspriset öppnar den 4 december och är öppen till den 31 mars. Byalagen uppmuntras att sprida ordet!

Utveckling av landsbygdens sidor på hemsidan och hur byalagen kan bidra

- Utvecklingen av landsbygdens sidor på hemsidan är en utpekad åtgärd i landsbygdsstrategins handlingsplan. Moa kommer påbörja arbetet under våren men önskar få en liten referensgrupp att arbeta med. Vid intresse, anmäl det till Henning.

Lägesuppdatering kring rutin för samverkan

- Att ta fram en ny rutin för samverkan, att ersätta den tidigare samarbetsplattformen, är en utpekad åtgärd i landsbygdsstrategins handlingsplan. Syftet är att skapa en samsyn i förhållande till hur Ystads kommuns och byalagsrådet och byalagen ska samverka genom till exempel samrådsmöten och byaträffar.
- Ett utkast finns som byalagsrådets presidium har gett input på.

Ystads kommun

Tider för byaträffar våren 2024

- Under våren tillgängliggörs tre nya tider för byaträffar. Vid intresse ansök till sam@ystad.se senast tre veckor innan, men gärna tidigare. Skicka då även in frågeställningar att diskutera vid träffen. Tillfällena är följande:

14 mars, kl. 17.00—19.00

25 april, kl. 17.00—19.00

30 maj, kl. 17.00—19.00

Tider för Samrådsmöten våren 2024

Våren datum för samrådsmöten mellan Ystads kommun och Byalagsrådet blir följande:

11 mars 15.00—17.00

27 maj 15.00—17.00

Mötet avslutas

Henning Wittmeyer tackar Paula Nilsson för gott samarbete under året och önskade henne en God jul.

Antecknat av Moa Larsson, Samhällsbyggnadsförvaltningen

Samrådsmöte Byalagsrådet

2023-12-04

Ödehus-projektet

Från ödehus till drömhus

och en mer levande landsbygd

Vad är ett ödehus?

Varför finns projektet?

- Medvetenhet & förståelse
- Hållbarhet
- Hushållande av resurser
- Bidra till ökad inflyttning
- Inspiration

Utmaningar

- Hitta ägaren
- Varför sälja?

Vad har hänt hittills?

- Inventering är igång
- Kontakt med fastighetsägare
- Två hus ute för försäljning
- Goda historier

Fortsättning

- Workshops och seminarier
- Vidare inventering och kontakt
- Fotoutställning

Frågor?

Effektiv samordning för ökad trygghet

Återkoppling

Kommuners ansvar för samordning av brottsförebyggande arbete, lagstiftning från 2023-07-01

- Kommuner ska inom sitt geografiska område ansvara för samordningen av det brottsförebyggande arbetet
- Varje kommun ska verka för att skriftliga överenskommelser om samverkan ingås med relevanta aktörer. Överenskommelse skall innehålla uppgifter om för vilka syften och inom vilka områden som samverkan ska ske.
- Varje kommun ska också verka för att strategiska brottsförebyggande frågor hanteras i ett särskilt forum strategiskt råd/ lokalt BRÅ rådet ska ledas av kommunen.

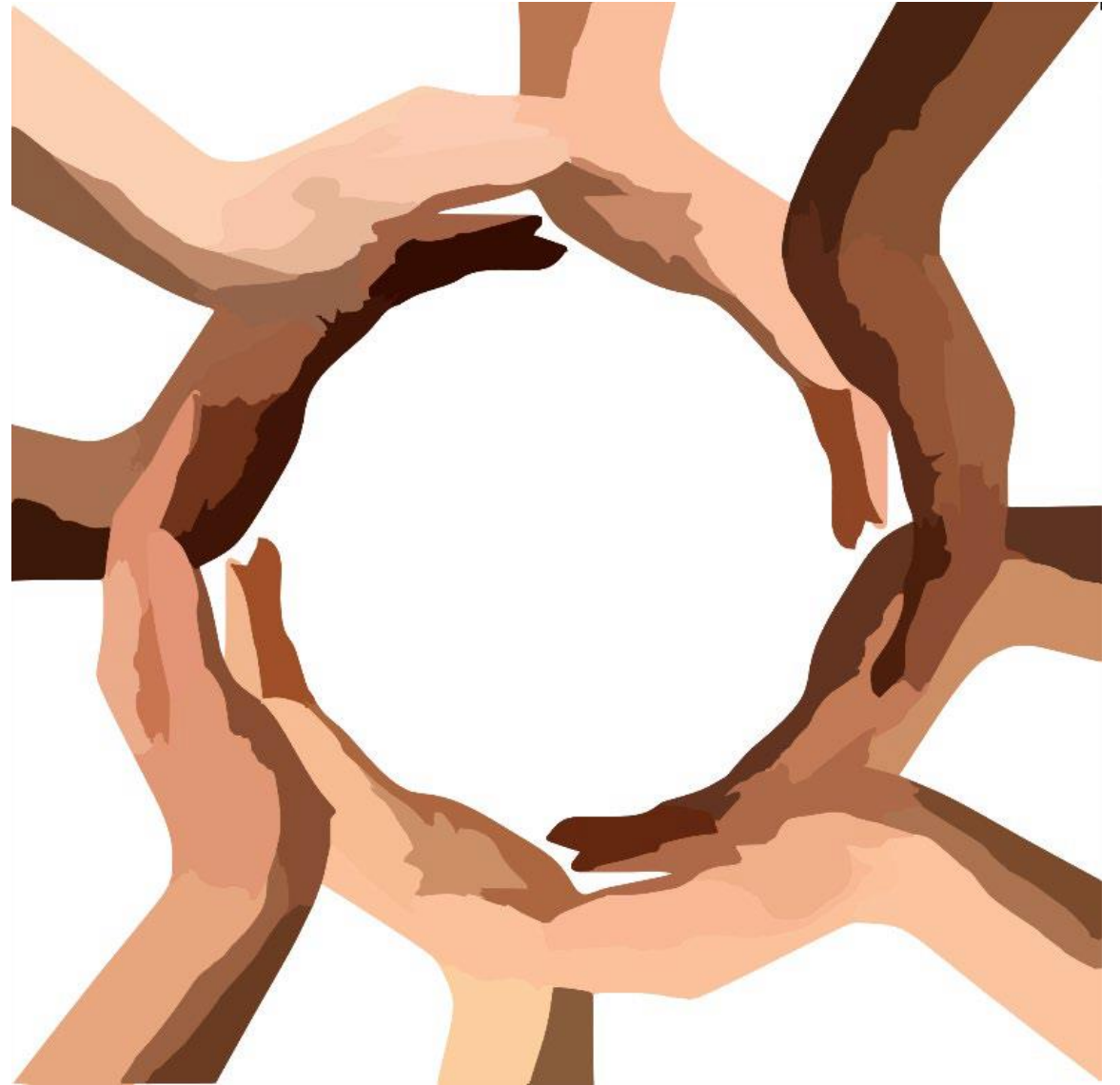

Kommunen skall ha en samordningsfunktion/brottsförebyggare
Denna funktionen ska särskilt, samordna och stödja genomförandet av kommunens arbete enligt denna lag, utgöra kommunens kontaktpunkt i förhållande till externa aktörer och bidra till att information om det brottsförebyggande arbetet sprids till kommunens invånare och andra som kan ha intresse eller behov av den.

- Kommunstyrelsen, eller den nämnd som kommunfullmäktige beslutar, ansvarar för ledningen av kommunens brottsförebyggande arbete och för att kontinuerligt rapportera om det brottsförebyggande arbetet till kommunfullmäktige.

Var med och skapa en trygg kommun – Din information behövs!

- I Ystad jobbar vi med en metod för att skapa trygghet, nämligen EST.(Effektiv Samordning för Trygghet). Projektet startade under 2022 Förhoppningen är att vi alla tillsammans kan ta ansvar för en Trygg kommun.
- EST går ut på att sammanställa en ständigt uppdaterad lägesbild om vad, var, när, hur och varför otrygghet uppstår runtom i vår kommun. Med denna vetskap som grund kan vi sätta in riktade åtgärder. För att lyckas skapa en representativ lägesbild av otryggheten behöver vi hjälp. Därför vänder vi oss till de personer som verkar i en samhällsnära verksamhet i hopp om att ni vill bidra med er upplevelse av otryggheten där ni just befinner er.

SARA-modellen

- Ett problemorienterat arbetssätt ska integreras i all brottsförebyggande verksamhet på alla organisatoriska nivåer oavsett vad arbetet inriktas mot
- SARA-modellen ska användas för att systematisera det problemorienterade polisarbetet (POP).
 - kartlägga problembilden och identifiera ett specifikt (noggrant definierat) återkommande problem
 - analysera problemet för att få en bild av orsakerna
 - inventera vilka metoder som kan tillämpas och besluta om genomförande av åtgärder
 - följa upp och utvärdera arbetssätt och effekter såväl under som efter genomförandet.

Figur 2. SARA-modellen.

Vad får vi som informatörer ut av arbetet?

- I EST-samarbetet erbjuds man delaktighet, förkortade beslutsvägar, enklare kommunikationsvägar och effektiv samverkan.

Vem kan delta

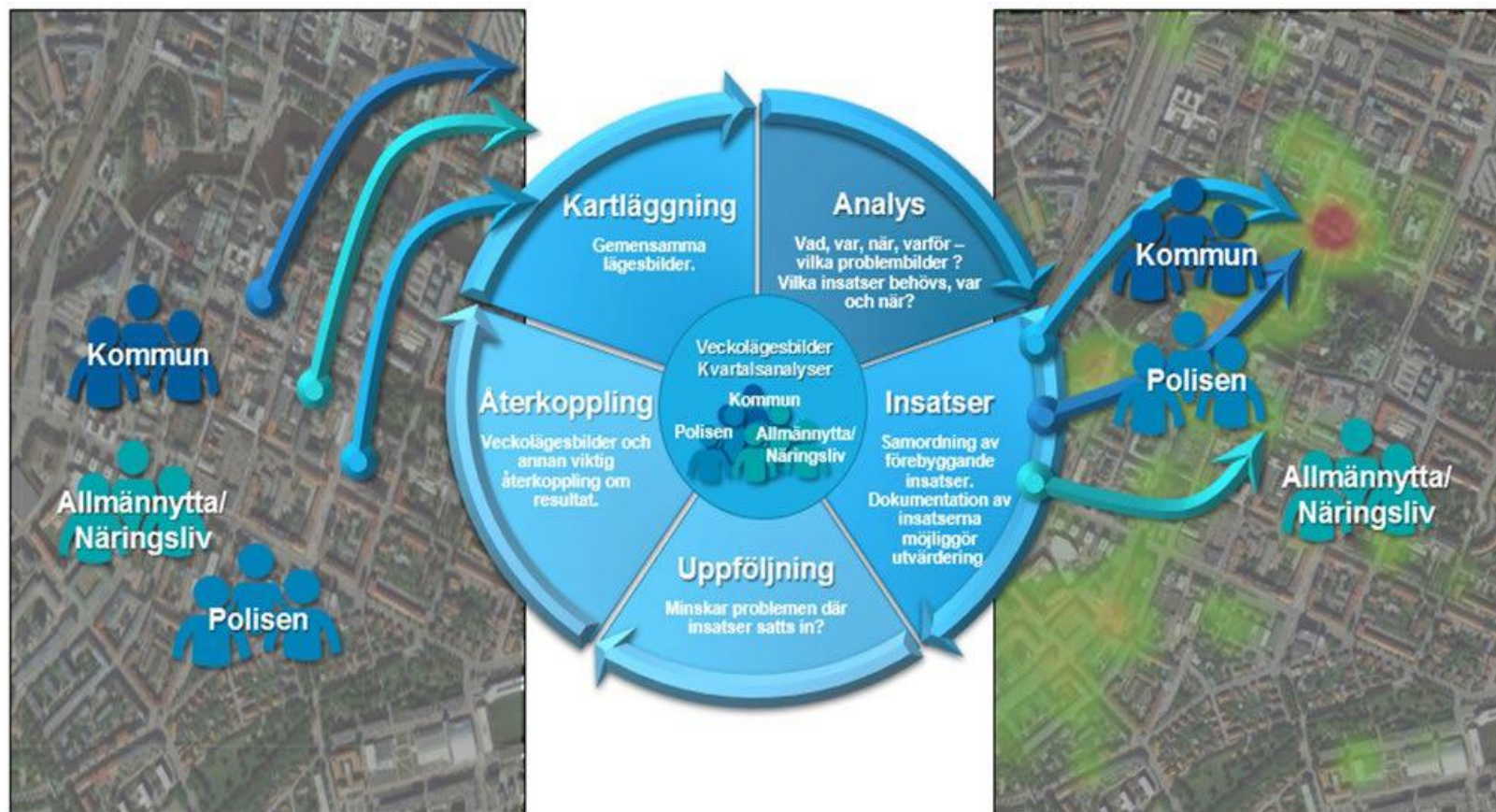
- Kommunens olika förvaltningar, polisen, närings- och föreningsliv. Olika föreningar typ byalag.

Framgångsfaktorn.

- Återkoppling av samlad lägesbild.
- Snabba beslutsvägar

Lägesbilden

- Prioriteras
- Följs upp
- Utvärderas

- **Vad skall man informera om?** Enkäten tar fasta på otrygghetsaspekter i det offentliga rummet kopplade till tid och plats. I enkäten finns möjlighet att utveckla sina svar. Viktigt är att informera om fenomen snarare än individer. EST-metoden bygger **inte** på att identifiera **vilka individer** som skapar otrygghet utan snarare vad, var, när, hur. Personuppgifter bör således inte skickas med i enkäterna.
- Exempel på hur information kan se ut: *Utanför kiosken på Storgatan samlas ungdomar på vardagkvällar efter kl. 20. De är högljudda, skräpar ner och stirrar på folk*

Vad får vi som informerar ut av arbetet?

Tack vare att representanter från en mängd olika verksamheter finns samlade, både från kommunens olika förvaltningar men även från polisen och närings- och föreningsliv kan vi sätta samman en samlad lägesbild som delges varannan vecka i ett utskick.

- Materialet som kommer in prioriteras, följs upp och utvärderas.

Det går självklart bra att ringa direkt till samordnare. Samordningsgruppen är även öppen att ta emot information/uppgifter som faller utanför EST, detta sker i annat forum.

Vad förväntas av oss som informanter? Som informant i EST-samarbetet förväntas ett engagemang att vilja vara med och skapa en tryggare kommun för alla. Att ha en god inblick i det vardagliga samhällsklimatet och att ha mandat att tala för sin organisation/verksamhet är viktigt. Det förväntas också att man är beredd att dra sitt strå till stacken och medverka i de åtgärder mot otrygghet som gemensamt diskuterats fram.

Skapa en organisation för arbetet Det är viktigt att det finns en grupp med beslutsmandat som strategiskt leder och utformar arbetet. I annat fall riskerar samverkan att stagnera. Det är de lokala omständigheterna och parterna som avgör hur arbetet bäst ska organiseras. I många kommuner är det lokala brottsförebyggande arbetet redan organiserat i lokala brottsförebyggande råd. Ibland har rådet en funktion som styrgrupp, ibland mer som en beredande grupp och i andra fall som en utförande organisation.

DET BEHÖVS EN TYDLIG ORGANISATORISK STRUKTUR,
EFTERSOM

- arbetet blir enklare om man klargör parternas roller och mandat
- samverkan förutsätter att det finns en organisation som säkerställer att åtaganden genomförs och följs upp
- det blir lättare att kalla till möten och att förankra beslut och inriktningar.

Samverkan polis och kommun

Inspektionsrapport 2012:2

Rikspolisstyrelsen
Enheten för inspektionsverksamhet
Maj 2012

Önskad avsiktsförklaring (Byalagsrådet)

Önskad avsiktsförklaring från politikerna i Ystads kommun (samrådsmöte 2019)

År 2018 passerade kommunen 30.000 invånare. Nästan 65% av dessa bor i Ystad tätort, cirka 16% bor på landsbygden och cirka 19% i kommunens övriga tätorter. Av övriga tätorter är Köpingebro, Nybrostrand och Svarte de större med omkring 900-1.300 invånare

Skatteintäkterna 2018 var 1,500 mdkr dvs ca:

65% = 975 mnkr från Ystad

19% = 285 mnkr från Köpingebro, Nybrostrand, Svarte

16% = 240 mnkr från byarna

Dvs 35%= 525 mnkr från landsbygd utanför Ystad

Staden har pga. av sin infrastruktur så mycket mer och bättre kommunal service från skattemedlen än vad landsbygden har.

Avsatt därför 0,1% av landsbygdens skatteintäkter = 0,525 mnkr (2018) varje år för speciella landsbygdsåtgärder i driftsbudgeten!

Kommunalskattedelen var 2016 i Ystad kommun 20,11 kr. Dvs 0,1% av den betyder 2 öre av skatten.

Sammanställning investeringsmedel och driftsbidrag för landsbygdsatsningar år 2014–2023

År	Investeringsmedel	Driftsmedel
2014	0,5 mnkr i Fokus byarna	
2015	0,8 mnkr i Fokus byarna	
2016	0,8 mnkr i Fokus byarna	
2017	0,8 mnkr i Fokus byarna	
2018	1,5 mnkr i Fokus byarna	
2019	1,5 mnkr i Fokus byarna	
2020	1,5 mnkr i Fokus byarna	0,1 mnkr Samhällsbyggnadsbidrag
2021	1,5 mnkr för Riktade satsningar för utveckling av landsbygden	0,2 mnkr Samhällsbyggnadsbidrag
2022	1,5 mnkr för Riktade satsningar för utveckling av landsbygden	0,2 mnkr Samhällsbyggnadsbidrag
2023	1,5 mnkr för Riktade satsningar för utveckling av landsbygden	0,1 mnkr Samhällsbyggnadsbidrag

Fokus byarna (2014–2020)

Första året (2014) delades medel ut till byalagen och då fanns inget krav på minsta belopp för åtgärd. Från och med 2015 gjordes processen om och kriterierna för ansökningarna tydliggjordes. Byalagen fick då ansöka om åtgärder som kommunen genomförde.

Kriterier (från och med 2015):

- **Kommunen ska ha rådighet över marken**
- Kostnaden ska uppgå till minst 50 000 kronor och ha en bestående varaktighet om minst 3 år
- Åtgärden ska falla under Samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde
- Åtgärden ska avse fysiska åtgärder i yttre eller inre miljö
- Samhällsnyttan ska vara hög och komma många medborgare till godo
- **Åtgärden ska inte öka kommunens kostnader för drift och underhåll**
- Projektet måste färdigställas med ansökta medel
- Projektet måste kunna färdigställas inom tidsramen

Riktade satsningar för utveckling av landsbygden (2022–2023)

Kriterier för att medel ska kunna fördelas:

- Kommunen ska ha rådighet över marken
- Kostnaden ska uppgå till minst 50 000 kr och ha en bestående varaktighet om minst tre år
- Åtgärden ska falla under samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde
- Åtgärden ska avse fysiska åtgärder i yttre eller inre miljö
- Samhällsnyttan ska vara hög och komma många medborgare till godo

Samhällsbyggnadsbidrag (2020–2023)

Samhällsbyggandsbidraget är ett komplement till kommunens investeringsmedel och ska möjliggöra för enklare åtgärder på mark som byalaget har rådighet över.

- Åtgärderna ska utföras på mark som byn eller byborna har rådighet över.
- Utförandet av åtgärden sköts av byalaget.
- Åtgärden ska bidra till ökad trivsel och försköning och vara till nytta för många personer.
- Varje byalag kan söka bidrag för åtgärder om max 40 000 kr.
- Åtgärden eller satsningen får inte påverka kommunens ansvar eller öka de kommunala driftskostnaderna.
- Bidraget ska användas för insatser till fysisk utrustning och förskönande av utemiljöer.
- Bidraget ska uppmuntra till fysisk aktivitet som kan användas av många personer samt uppmuntra till möten mellan människor.
- Åtgärden ska vara hållbar och bestående över tid (minst 1–3 år).

Rådighet, besittning, förfogande

- Begreppet **rådighet** syftar på en fysisk eller juridisk persons förhållande till viss egendom, i det här fallet en fastighet. I allmänhet tycks användandet av begreppet mena på att den som har rådighet över viss egendom har rätt att nyttja och förfoga över den. Oftast är det fastighetsägaren som har rådighet över egendomen, men en fastighetsägare kan t ex lämna över rådigheten av en del av fastigheten till en arrendator.
- **Besittning** syftar på en verklig makt att i praktiken ha kontroll och rådighet över egendom.
- Ägaren har i allmänhet rätt att fritt **förfoga** över den. Det här innebär att ägaren t ex kan hyra ut, sälja eller på annat sätt nyttja egendomen som denne vill.

Källa: familjensjurist.se

Vad vill vi?

- Vi vill kunna ansöka både till investeringsbidrag och samhällsbyggnadsbidrag.
- Vid investeringar på ett objekt som inte kommunen äger vill vi genom avtal kunna ge kommunen rådighet över objektet för en avtalad tid.
- För varje investering eller annan åtgärd finansierad av kommunen ska avtal skrivas som specificerar om något behöver underhållas och om så, hur och av vem. Vi tycker att det inte är acceptabelt att för investeringar i staden, där kommunen äger marken, att underhållet då sköts av kommunen, men på landsbygden ska byalagen per automatik sköta underhållet. **Till och med på kommunens mark?**
- Vi vill öka samhällsbyggnadsbidraget på sikt till 1 promille av skatteunderlaget från landsbygden.

Kollektivtrafik

Pågående arbete
2023-12-04

Ystads kommun

Tågtrafik

- Fortsatt stora problem med inställda tåg och punktlighet
- Trädsäkring Österlenbanan (Ystad – Simrishamn)
 - Enligt information från Skånetrafiken är Trafikverkets projekt försenat. Arbetet pågår men kommer inte att vara klart förrän 2024.
- Ny tidtabell från 10 december pga. ombyggnad Svedala station
 - Österlenbanan får ett eget omlopp. Byte krävs på Ystad station.
 - Förändrade tider, se nästa slide.

Busstrafik

Nästa tidtabellsskifte är 10 december

- Tåg och många bussar (regionbuss och stadsbuss) får nya tider
- Generell sämre passning mellan tåg och vissa bussavgångar eftersom Ystadbanan och Österlenbanan inte har synkroniserade tider
- Nya tidtabeller samt generell information finns på Skånetrafikens hemsida
- Ystads kommun kommer även informera på ystad.se och i sociala medier
- Särskild information kommer gå ut till skolorna via V-klass

Information gällande högstadieelever som åker tåg från Köpingsbro

- Tidtabellen innebär att högstadieeleverna i Ystads kommunala grundskolor som åker tåg från Köpingsbro till Ystad kommer för sent till sina skolor på morgonen (alternativt väldigt tidigt).
- För att undvika detta så har Ystads kommun ombesörjt så det finns en särskild skolskjuts på tisdagar - fredagar för dessa elever. Bussen kommer att utgå från Köpingsbro station kl. 07.25 och kommer ta eleverna till sina respektive skolor, Norreportskolan och Västerportskolan.
- Eleverna startar senare på måndagar och kan då åka tåg. Hemresan sker med tåg.

Busstrafik

- Arbete pågår med linje 190 mot Trelleborg och linje 337/Skåneexpressen 4 mot Tomelilla. Inga konkreta förslag än.
- Ystads kommun har efterfrågat en analys av linjeförändringarna som gjordes i december 2023, bl.a. kring linje 571/577. Ingen återkoppling än.
- Plusresa - pilotprojekt flexibel kollektivtrafik på landsbygden
 - Kollektivtrafiknämnden i Region Skåne har fattat beslut om två områden för pilotprojekt:
 - Svalövs kommun
 - Sjöbo kommun, möjligen med vissa områden i Ystads och/eller Tomelilla kommuner
 - Trafikstart efter sommaren/tidig höst 2024. Piloten ska pågå 1 år och fokus är på att testa olika lösningar.
 - Ett första möte har hållits kring vilket område som ska omfattas. Ystads kommun är inte uteslutet än, men det lutar mer åt ett område norr om Sjöbo och Tomelilla tätorter

Information om pågående landsbyggsutvecklingsinsatser

Ystads kommun

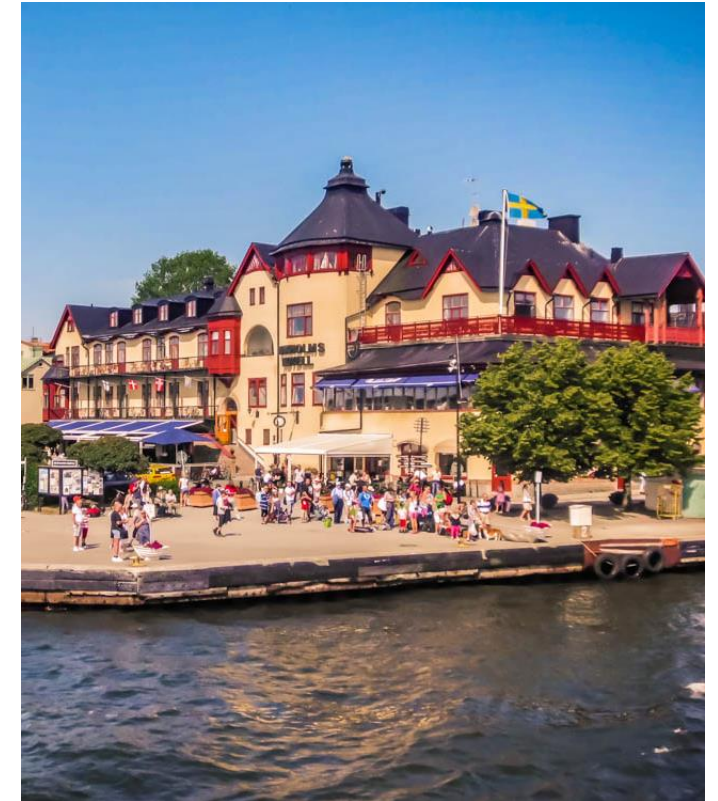

Riktade satsningar på landsbygden 2023

UTFÖRT

Kåseberga

- Inköp och placering av elektroniska parkeringsskyltar på kommunal mark för att förhindra trafikflöden ner till hamnplan enligt förslag som inkom på Byaträff 2022-10-27.

Ystads kommun

PÅGÅENDE

Löderup

Komplettera befintlig lekplats med vädertåligt solskydd, behov uppmärksammat när lekplatsen gjordes samt på byavandringar.

LÖDERUP LEKHUS SKISSFÖRSLAG 2023-08-18

Fotomontage på platsen

Önskemål från byalaget: Komplettera befintlig lekplats med vädertåligt solskydd.

Förslag: Utifrån önskemålet som byborna har kommit med är förslaget att ett lekhus placeras på lekplatsen.

Lekhuset har ett tak och blir ett mysigt krypin både vid regninga och soliga dagar. Lekhuset är flexibelt på så sätt att det inbjuder till olika sorters lekar. Lek affär, bjud mamma eller pappa på fika!

Vi på tekniska är införstådda med att byalaget önskade ett mer rejält solskydd, men tyvärr kan detta inte tillgodoses.

Förslag på att plantera träd, sätta stolpar så att ett segeltak skulle kunna fästas har övervägts men inte gått att genomföra eftersom det i denna del av naturområdet finns det flera stora ledingar i marken som skär diagonalt över platsen.

Ett soltak där lösa delar finns (segeltaket) är inte heller det en bra lösning på en offentlig plats. Skötsel, förvaring och ansvar för seglet kommer att bli problematiskt.

Lekhus

UTFÖRT

Sövestad

Fortsatt upprustning av lekplats med fler lekredskap.

PÅGÅENDE

Bjäresjö

Mindre insats på kommunal fastighetsmark (Bjäresjö 8:5) i byn som nyttjas som samlingsplats för byns boende. Idéer som nämndes var lekplats, scen och grillplats.

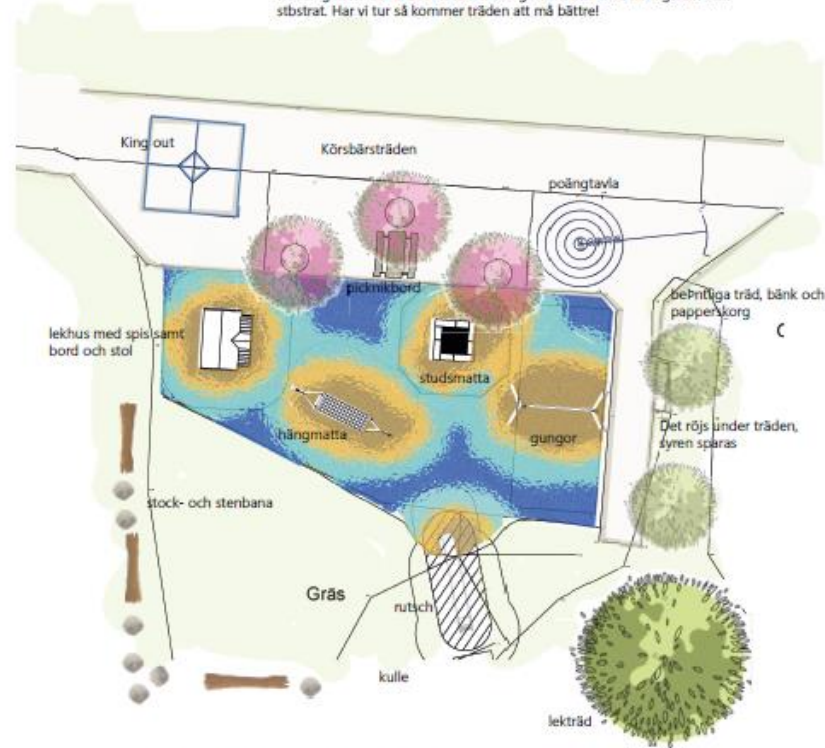

Glemmingebro

Upprustning av lekplats i byn i
enlighet med förslag som
inkom på Byaträff 2022-11-10.

PÅGÅENDE

Körsbärsträden mår inget vidare. Vi försöker att förbättra livsvilkoren för träden genom att ta bort asfalten och ge dem lite mera näringsfullt växtstbstrat. Har vi tur så kommer träden att må bättre!

Vi röjer i vegetationen kring lekplatsen för att ge plats åt släntrutchen och stock- och stenbanan

Skisförslaget

Glemmingebro byalag sökte och blev beviljade pengar i projektet riktade investeringar för landsbygdsutveckling. Åtgärd: att rusta upp lekplatsen. I samråd med park bestämdes det att lekplatsen rivs och får en helt ny utformning. Markmaterialet blir gummiastfalt, valt för att vara skötsleffektivt samt göra lekplatsen tillgänglig.

Lekplatsen är ett populärt utflyktsmål bland föräldralediga samt förskolan i byn. Tanken med den nya utformningen har varit att skapa en spännande plats med lite annorlunda lekredskap som man kanske inte hittar på förskolegården eller hemma i trädgården.

Kvalitet på platsen som vi behåller men utvecklar har varit omkringliggande vegetation och den lilla kullen. Vi kommer att behöva att rensa i vegetationen, men vi behåller viktiga element som det stora trädet samt de lite större skyddande buskagen.

Längsmed lekplatsens västra samt södra kant kommer lekstockar och stenar att placeras ut som en balansbana.

Lekutrustningen som valts är tänkt att kunna passa både små barn och lite äldre, likaså om du leker ensam eller är här med dina kompisar. Det kommer att finnas:

- En gungställning med en vanlig däckgunga samt en bebis gunga med en liten annorlunda sits där en förälder kan sitta med och gunga.
- En hängmatta är perfekt för fartfyllda lekar eller att bara ligga och chilli i.
- En studs matta vilket brukar vara uppskattat hos både barn och föräldrar.
- Lekhuset är tänkt att inspirera till olika typer av rollerkar. Kanske är huset en restaurang eller en brandstation. Ett plus är att både stora som små får plats i huset om det är dåligt väder.

Samhällsbyggnadsbidraget 2024

- Ny ansökningsperiod för samhällsbyggnadsbidraget öppnar under december (under förutsättning att medel avsätts).
- Sista ansökningsdatum: **18 februari**
- Bidraget ska användas för insatser till fysisk utrustning och förskönande av utemiljöer som kan utföras på mark som byn eller byborna har rådighet över. Bidraget ska även uppmuntra till fysisk aktivitet som kan användas av många personer samt uppmuntra till möten mellan människor.
- Åtgärden ska vara hållbar och bestående över tid (minst 1-3 år).
- Påminnelse: Redovisning av beviljade åtgärder 2023 ska kommunen tillhanda innan årsskiftet! Skicka redovisningen till: sam@ystad.se

Länk: www.ystad.se/samhallsbyggnadsbidrag

Nominering till Landsbygdspriset 2024

- Nomineringsperiod:
4 december 2023 – 31 mars 2024
- Sprid gärna ordet!

Med landsbygdspriset vill Ystads kommun premiera **individer**, **föreningar** eller **företag** som bidrar till att främja en positiv landsbygdsutveckling i Ystads kommun genom engagemang, initiativ eller inspirerande arbete.

- Länk till nominering:
www.ystad.se/landsbygdspriset

Hemsidan – utveckling av landsbygdens sidor

- Utveckling av landsbygdens sidor under våren
- Arbete med hela ystad.se pågår, ny hemsida ska lanseras hösten 2024
- Referensgrupp från BLR/byalagen – kontakta Moa vid intresse!

Tidigare inspel från BLR

Beskriva Ystads kommun arbete med landsbygdsutveckling/landsbygdssamordning

- Samverkan med byalagen och andra aktörer, Landsbygdsstrategin

Kommunicera och vägled kring stöd, bidrag och andra grejor som Ystads kommun bidrar med för landsbygdsutveckling

- Landsbygdspris, stöd med Extern finansiering, samlingslokaler.

Samla information om Ystads kommuns landsbygd

- "Sälja in" Ystads kommun för intressenter utanför kommunen. Bättre beskrivning av kommunens byar och orter

Länkar till Byalagens hemsidor

(blir även ett incitament för dem att ha hemsidor)

Interaktiv webversion av landsbygdsstrategin

Info om hur man tar sig runt, länk till Skånetrafiken etc!

Karta med info om byarna och orterna, kommunal service, aktiva föreningar, befolkning etc

Vi bör mäta antal besökare och utvärdera

Omvärldsinformation/bakgrund (AAK)!

Inte för mycket djupgående länkar, istället fokus på sökord så man kan googla

Lägesuppdatering kring samarbetsplattform/rutin för samverkan

- Syftet är att tydliggöra formerna för samverkan mellan Ystads kommun och Byalagsrådet och byalagen
- Konkretisera det som är utpekad i Landsbygdsstrategin
- Utkast finns – ev. uppföljning nästa samrådsmöte

Byaträffar 2024

- Byaträffar är bokningsbara tider utspridda över året för byalag, föreningar och andra aktörer på landsbygden att lyfta platsspecifika frågor till kommunens politiker och tjänstepersoner.
- Byaträffar kombinerar och bygger vidare på, samt ersätter, kommunens tidigare dialogsatsningar Byavandringar och Fokus på byarna.
- Bokas efter behov och på initiativ av föreningen/byalaget.

Mer info: www.ystad.se/byatraffar

Byaträffar under våren 2024

- 14 mars
- 25 april
- 30 maj

Vid intresse ansök till sam@ystad.se senast tre veckor innan.

I mailet anger ni vilka frågor ni vill lyfta!

Tider för samrådsmöte våren 2024

- 11 mars 15.00-17.00
- 27 maj 15.00-17.00